

Sumljiv post župana iz Corka.

Is Londona poročajo, da so sodniki koroškega župana MacSwineya naprosili Normana Mooreja, predsednika zdravniškega kolegija in še druge vodilne zdravniške avtoritete na Angleškem za svet, koliko časa bo MacSwiney še živel brez jedi in da li je mogoče, da jetnik okreva, če bi zdaj opustil post in začel zopet jesti.

Moore je odgovoril, da župan še lahko okreva, če se loti pravih redilnih snovi in se podvrže zdravljenju, ne more pa povedati, koliko časa še lahko vzdrži s svojim postom. Dodal je tudi, da je MacSwiney prekosil vse slučaje dolgega posta, kar jih do danes pozna zgodovina, obenem je pa napignil, da je MacSwineyeva gladovna stavka zelo sumljiva afera. Res je, da človek lahko dolgo časa živi sam na sebi, ako je telesno močan; to se pravi, da kri v takem slučaju uživa nabrane snovi v jetrih in mišicah.

Dr. Tanner je bil do danes edini, ki se je postil 42 dni in je po zneje okrevljal. Njegov post je bil znanstvena poizkušnja, ki je imela dognati koliko časa more človeško telo živeti samo na sebi. Toda MacSwineyev slučaj je vse kaj drugega. Koroški župan si je naložil post kot politično orožje proti sovražniku. Psihološke šile igrajo pri tem veliko vlogo. Duhovni odpor in sugestija, da se bo angleška vlada premislila v odločilnem hipu in kapitulirala, zelo vpliva na živčno eneržijo in jo podkrepljuje.

Povprečni človek, posebno če ni dobrega zdravja in krepke narave, ne more živeti brez hrane toliko časa. To je splošno mnenje med zdravniki. Deset dni je povprečno čas, ko podleže stradalajoči človek. Da bi pa mogel človek živeti ob sami vodi 45 dni, je naravnost neverjetno.

Čikaski zdravniki so mnenja, da mogoče MacSwiney sam ne ve, da uživa gotove redilne snovi, ki ga držijo pri življenju. Angleška vlada ga lahko hrani, na da bi on vedel za to. Dr. Carl Meyer, ravnatelj okrajne bolnišnice, je rekel te dni v intervjuju, da on nikakor ne verjame, da bi bil koroški župan še živ, če ne bi dobival gotovih redilnih snovi, pa naj bodo v še tako majhni množini. On pravi, da iz lastne izkušnje, da je mogoče človeku redno dati take snovi, ne da bi dotičnik vedel za to.

Iz tega je razvidno, da je MacSwineyev slučaj, ki je zbujal svetovno pozornost, vedoma ali ne vedoma najbrže prevara. Zdrav razum izključuje vero v čudeže, znanost pa dokazuje, da se prirodni zakoni niso pestili le do gotove meje.

Inozemstvo.

Nov potres v Italiji. London, 28. sept. — Iz Rima poročajo o novem in silovitem potresnem sunku v Sicihiji v vzhodni ognjenika Etna. Etna vas je bila razrušena in mnogo oseb je ranjenih.

Verški boji v Belfastu. Belfast, Irsko, 28. sept. — Danes so se ponovili izgradili med katoličani in protestanti v Belfastu. Vojaki so naskočili izgradnike z nasajenimi bajoneti in počistili ulice. Sedem oseb je bilo ranjenih.

Poljaki zavičajo pogajanja. Riga, 28. sept. — Poljaki so večkrat odgovorili na desetdnevni ultimatum in nove premirne pogoje ruske sovjetske vlade s predlogom, da se sestavi komisija, ki bo razpravljala o stvari. Poljski delegat je niso zavrgli pogojev, pa tudi niso dali nobenega poročila, da jih sprejmejo. Njihov predlog je bil le pretveza, da se stvar zavleče za nedoločen čas.

Varkava, 28. sept. — Poljske politične stranke so se vedno razdeljene v dva tabora; nasadnjaki elementu so za nadaljevanje vojne, napredniki, posebno socialisti pa za mir. V nedeljo so se odločili na rodna skupščina, ki razpravlja o mirovnem vprašanju. Ministrski

predsednik Vitoš je pri otvoritvi skupščine dejal, da Poljska želi mir.

Delavska zveza v Centralni Ameriki. San Salvador, Salvador, 25. sept. — Zastopniki delavskih organizacij v Salvadorju in Guatemali so sklicali konferenco, na katero so povabljene delavske organizacije v vseh republikah Centralne Amerike. Namen konference je, da se delave vse Centralne Amerike združijo v eni veliki uniji z enim samim centralnim odborom, v katerem bodo zastopane organizacije vseh republik. Sedež centralnega odbora se bo premikal vsake dve leti iz ene države v drugo.

MacSwiney dobro spi. London, 28. sept. — Iz brixtonske ječe poročajo uradno, da je župan iz Corka dobro spal minulo noč, a drugače je njegov položaj neizpremenjen. Danes je njegov post star 48 dni.

Sovjetska protiofenziva proti Vranglu. Carigrad, 27. sept. — Iz Sebastopola poročajo, da so ruski sovjetski poveljniki zbrali veliko armado v Miriampolu, Rostovu in Novoderkašku za ofenzivo proti Vranglovim belim četam, ki so zadnji teden prodirle do Dnjepira in okupirale Aleksandrovsk. Boljševiki prodirajo od vzhoda in nameravajo napasti Vranglovo armado od strani. Angleške in francoske oblasti v Carigradu so ukazale Turkom, da

taoče Vranglovim agentom 35.000 pušk in osem milijonov strelnih nabojev, katere so Nemci vzeli Rusom v vzhodni Prusiji in pozneje prodali Turčiji. Puške in naboji bodo še ta mesec poslani na Krim.

Francosi so tudi zasogli največjo turško municijsko tovarno in odredili, da se proizva strelivo za Vranglovo armado. Tovarno so opremili Nemci leta 1916, z najmodernejšimi stroji.

Ste li bolni?

Naši zdravniki, kateri so specialisti v raznih boleznih, vam bodo pomagali v kratkem. Pridite k nam in se prepričajte. Mi imamo 35 let skusnje v zdravljenju kroničnih bolezni, krvi, živcev in prebavnih organov, oslabilosti, glavobol, revmatizem, obisti, jeter in drugih bolezni. Pogovor in nasveti prosto.

Dr. Head

EUROPEAN MEDICAL OFFICE. 311 Smithfield Street, PITTSBURGH, PA. nasproti Post Office — drugo nadstropje.

"CUNARD LINE"

Parnik "SAXONIA" odpluje

dne 30. oktobra

NARAVNOST V HAMBURG.

Cena za tretji razred je \$125.00 in \$5.00 vojnega davka.

Oglasite se pri bližnjem Cunard agentu.

NOBENIH STROŠKOV

Ne plačajo prejemniki v stari domovini za denar iz Amerike poslan preko

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street New York, N. Y.

Glavnica \$1000,000.00 Rezervni Fond \$30,000.00

Organizirana po postavah države New York,

Toraj Državna Banka

Prejema denar na uloge pod najboljšimi pogoji, posejaje denar na varne trgovske in finansijske listine, kupuje in prodaja Liberty Bonda in izposodi denar po dnevni tržni vrednosti.

Pošilja denar v domovino najhitreje in najvarneje. Stoji v zvezi s starokrajakimi domačimi denarnimi zavodi in je v stanju pošiljati vaš denar najhitreje in najvarneje. Pošiljatve poslano po tej banki izplačujejo se v starem kraju naslovnikom v teku štirih tednov brez odbitka in celem odposlanem znesku. Denar pošilja po dnevnem denarnem tečaju in zaračunava denar po ceni tistega dneva, ko ga od vas prejme. O izplačanih nakaznicah dobiva izvirna prejemna potrdila podpisana po naslovnikih, katerim je bil denar nakazan in prejet. Te potrdila pošilja odpošiljalcem denarja na ogled, a za točno izplačilo celoga nakazanega zneska jamči s celimsvojm premoženjem.

Ker se cene denarju menjavajo skoraj vsaki dan, banka zaračuna prejeti denar po tečaju tistega dne, ko prejme denar od pošiljalca in ga odpošlje s prvo pošto na dorejeni kraj.

Prodaja listkate za vse parniške črte preko oceana in Jadranskega morja. Zastopa vse prvotne parniške črte in je v stanju preskrbeti vam najboljši prostor na kateremkoli parniku, ako jej to pravočasno naznanite in pišete.

Za vse podrobnosti zaradi potovanja, dobivanje rojakov iz starega kraja, za dneve odhoda parnikov in za cene prevoza, obrnite se v svojem maternem jeziku na nas in podučili vas bomo ovsem potrebnem popolnoma brezplačno.

Rojaki, ki se dnevno obračajo na nas v svojih vaskovratnih zadevah, katres izvršujemo vestno, ceno, hitro in točno, so z našim poslovanjem popolnoma zadovoljni. Ako se še ne nahajate med njimi, tedaj izvolite pri prvi priliki poskušati in prepričali se boste, da je res tako.

Priporočamo se vašo naklonjenosti in beležimo sprijateljskim pozdravom

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 West 23rd Street New York, N. Y.

Pošiljamo denar v staro domovino

Kapital vloge in poslovalni zneski \$12,000,000.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvaško, Bolgarsko in Litvo. Nadalje pošljemo denar tudi v Britijo, Belgijo in Rumunsko. Jamčimo za vas poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan. Prodajamo listkate na vse listije. Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in sobota po 3.30.

KASPAR STATE BANK

1200 Elm Island Ave., Chicago, Ill.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inberg, 17. junija 1907 v dravji Illinois.

GLAVNI STAN: 2687-89 50. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODBEK. Predsednik Vincenc Calihar, podpredsednik Anton Hraat, Box 140, Canonsburg, Pa., gl. tajnik Ljubi Turk, tajnik bolniškega oddelka Paul Berger, sodnik gl. blagajnik Frank S. Tavcher, upravitelj glasila, Filip Godina.

POROJNI ODBEK.

John Underwood, predsednik, 409 Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenbar, Box 276, Barbours, Ohio, Jos. Radlich, Box 432, Smithton, Pa., Frank Semrak, 2800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio, John Ermenec, 1048 First St., La Salle, Ill.

BOLNIŠKI ODBEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2687-89 S. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pisterlek, Box 436, Bridgeville, Pa., Anton Radlich, Box 73, Wick Haven, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šuler, Box 104, Green, Kans., za Jugoslavijo, Leo Kuhar, Box 268, Gilbert, Minn., za avstrijsko.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 15617 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio, Jakob Ambrožič, 414 Pierce St., Eveleth, Minn.

Tiskovni odbor.

Vincenc Calihar, John Underwood in Matt Petrovič.

Združitveni odbor.

PRESEDNIK: Frank Alon, 2134 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Tréelj, Box 161, Lawrence, Pa., Jelka Ovan, 268 Englewood, Detroit, Mich., Jos. Šuš, 1181 E. 92. St., Cleveland, Ohio, Mary Udovič, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Jole Zvernik.

POZORI! — Komendantna s gl. oddelki, ki deluje v glavnem uradu, so vrli izloži: VSA PISMA, ki se nanašajo na pošto gl. predsednika so naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODOBRE SE NASLOVE: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vsebuje so naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI S BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslovi: Blagajništvo S. N. P. J., 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vse prišleke glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru so naj pošiljate M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, glavnemu tajniku.

Vsi prišleki na gl. upravni odbor so naj pošiljate na naslovi: John Underwood, 409 Hay Street, Springfield, Ill.

Vse prišleke proti uradni listi glasila so naj pošiljate na naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, namena, opisa, naročila in sploh vse, kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslovi: "Prosveta", 2687-89 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

AKO SELITE DOBITI SVOJCE, sorodnike in prijatelje in domovine v Ameriko po niski ceni; POŠILJATI DENAR HITRO in po najnižji ceni; FOTOVATI V STARI KRAJ po najnižji ceni, tedaj se obrnite na

EMIL KISS BANKIR

133 Second Ave. New York, N. Y.

Prodajam parobrodna listna in domovine v vse kraje v Ameriko. Iščetejate vas notranje pošte in potrebne spise za dobavo svojcev. Potnikom v stari kraj predstavlja potne listne in računane in konsularne pristojbine.

DENAR V JUGOSLAVIJO

pošiljamo hitro, točno in po niski ceni. Lastnostno podpisana potrdila od prejemnikov prejemamo v najkrajšem času. Prodajamo

PAROBRODNE LISTKE za vse črte na v in iz Evrops po originalni ceni. Praskrbimo našim potnikom

POTNE LISTE, kakor tudi vse druge potrebne potne priprave, ter izvršujemo vse

NOTARSKES POSLE vseh vrst, točno in po niski ceni. Vrajujemo isprave, ki so potrebne za dobavo svojcev in domovine v Ameriko. Prejemamo denar na

HRANILNE ULOGE ter plačamo po 4% obresti. Odprite vaše vlogo pri nas le danes. Izplačamo vam po tako velike vlogo za koljo vsacega viagratlja takoj.

EMIL KISS BANKIR 10 EAST 23RD STREET NEW YORK, N. Y.

"Cunard Line"

Parobrod "Aquitania"

odpluje dne 12. Oktobra

v Hamburg, Libau Via Anglija

Cena tretjemu razredu:

V Hamburg \$125.00

V Libau \$145.00

in \$5.00 vojnega davka

Oglasite se pri bližnjem Cunard agentu.

"CUNARD LINE"

PARNIK "PANNONIA"

odpluje dne 30. oktobra

V DUBROVIK IN TRST.

Cena tretjem razredu je \$125.00

in \$5.00 vojnega davka.

Oglasite se pri bližnjem Cunard agentu.

Krona ruskega carja zopet na prodaj.

METEORITI.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vrnejo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vsa, kar ima stik s listom: "PROSVETA" 2857 So. Lawdale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT" Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society. Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v objavo: pr. (September 1-30) poleg vsakega imenja in naslova pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Poslovite se pravočasno, da se vam ne izteče list.

VOLITVE V DRŽAVI MAINE.

Ce profesionalni političarji v republikanski stranki vriskajo veselja, ker je bil republikanec izvoljen guvernerjem v državi Maine, češ, da ta volilni izid napoveduje republikansko zmago pri predsedniških volitvah dne drugega novembra, tedaj to pomeni, da republikanski profesionalni političarji verjamejo trdno v pravilico, da bo pri predsedniških volitvah ravno takšen izid kot pri državnih volitvah v Mainu, dasiravno se je dogodilo že večkrat, da je bil v Mainu republikanec izvoljen guvernerjem, kasneje v decembru pa demokrat predsednikom.

Vriskanje profesionalnih republikanskih političarjev zaradi izida državnih volitev v Mainu pa pomeni še nekaj drugega. Prepričani so, da ameriško ljudstvo še ni spoznalo resnice, da priloži krepko moralno zaščito profesionalnim političarjem obeh starih strank, marveč da se bo po nekaj letih bridke izkušnje z demokratičnimi političarji zopet vrglo v naročje republikanskim političarjem in jim zaupalo, da vodijo njegovo usodo za nekaj let. V tem se mogoče republikanski profesionalni političarji ne motijo, kajti zgodovina pripoveduje, da je ljudstvo po nekaj letih zapustilo republikance, pa je volilo demokrate, in ko se je naveličalo demokratov, je volilo republikance, ker je že pozabilo, kakšna je bila uprava, ko so bili republikanci pri krmilu. Z drugimi besedami to pomeni, da republikanski profesionalni političarji računijo s pozabljivostjo ameriškega ljudstva in mogoče se pri teh računih ne motijo.

Ali tudi v Ameriki se dani pričakovati je težko popoln poraz profesionalnih političarjev obeh starih strank v jeseni, ampak prav zanesljivo bodo opozicijski glasovi proti obeh starih strankama tako narasli, da ne bodo profesionalni političarji obeh starih strank prav nič vesel tega naraščanja, ker bodo videli v njem znamenje, da se dan, da zora puca in da prihaja dan, ko so bodo morali političarji starih strank zlititi v eno stranko, če bodo hoteli saj z delnim uspehom še služiti gospodom v Wall Streetu.

Za gospode v Wall Streetu je vseeno, kdo zmaga na drugega novembra: republikanci ali demokratje. Tudi za ljudstvo je vseeno, kajti če pridejo zopet republikanci na krmilo, ne bodo ljudski interesi prav nič bolj zavarovani, kakor če ostanejo še demokratje v sedlu. Ljudstvo lahko upa, da pridejo zanj boljši časi le tedaj, kadar bosta obe stari stranki tako hudo tepeni na volišču, da se bodo drobeli teh strank spojili v novi stranki, ki zagovarja interese finančnikov in industrijalnih podjetnikov. Dokler se to ne zgodi, bodo ljudski interesi ostali lepo zadaj pri vratih, podjetniški in finančni interesi se pa bodo dobro mastili pri bogato obloženi mizi, ki so jo zanje pogrnlili in pripravili profesionalni političarji obeh starih strank.

Evolucija se prav zanesljivo ne bo ustavila v Združenih državah ali pa ostala zunaj njih. Če nekaj časa marsikaj bolj počasi, tedaj kasneje stopa bolj hitreje, da nadomesti, kar je zamudila s počasnim korakom. Tudi gospodje v Wall Streetu, čeprav posedujejo lepo rejeno denarne mošnje in so gospodarji nad milijardami dolarjev, ne morejo ustaviti evolucije, še toliko manj pa zakons, ki deluje v današnjem načinu proizvodnje in koplje grob sedanjemu gospodarskemu sistemu. Vsaka sedanja zmaga, ki jo izvaja gospoda v Wall Streetu s pomočjo profesionalnih političarjev, je prava Phirova zmaga in še nekaj takih zmag in poraz je zanje tukaj. Prav lahko se dogodi neko bližnjo jesen po letošnjih predsedniških volitvah, da bo izvoljen v državi Maine guvernerjem demokrat ali pa republikanec, na celi črti drugod bosta pa tepeni obe stari stranki tako hudo, da od njunega nekdanjega sijaja in blišča ne bo ostalo drugega kot slabi spomini. Izid volitev v državi Maine bo v tem slučaju za gospode v Wall Streetu znamenje, da zanje ni več ustanjenja in jezili se bodo, da so iz izida volitev v državi Maine proročevali sebi bodočnost.

Dolžnost delavske in kmečke žene je, da gre na drugega novembra na volišče in da glasuje proti kandidatom starih strank in za svitlejše bodočnost otrok.

Delavske in kmečke žene najbolj občutijo krivičnost sedanjega produkcijskega sistema, zaradi tega je pa tudi njih dolžnost, da ne ostane nobena delavska ali kmečka žena na volilni dan doma, ampak da se prav zanesljivo udeleži volitev in glasuje proti kandidatom, ki zagovarjajo sedanji krivični produkcijski sistem, povzročajoč, da morajo otroci delavcev in kmetov hoditi lačni in bos v solu.

Pred pragom mišonskega mesta gniije saje. Delavske mezde in sposobnost.

V okraju Berrien, Mich., je sadno dravje tako dobro obrodilo, da cenijo njegovo vrednost po cenah v trgovini na drobno v Chicagu na osem deset milijonov dolarjev. Po kakovosti se da to sadje primerjati z najfinijim sadjem v Kaliforniji. Iz Bergen Harborja se pride v Chicagu v nekaj manj kot štirih urah, če se človek poslužuje železnic, avtorobil ali pa ladje. Ali poročila govore, da sadje gniije na drevo, ker ne morejo trgovci dobiti železniških voz, da ga prepeljejo v Chicagu na trg. Obenem s to vestjo pa poročajo, da plačujejo trgovci, ki tržijo s sadjem, precej nižje za sadje, ki raste na drevo zasajenem na solčnih kalifornijskih rebrih.

Pri čitanju takih vesti se človeku nehote vsiljuje misel, da ne živimo v rednih gospodarstvih razmerah, ampak take gospodarstvene razmere so blazne. Pred prazni milijonskega mesta gniije ovočje na drevo, za prevoz ovočja je Kalifornije pa plačujejo pramice. Če bi bilo ovočje v Michiganu slabe kakovosti, bi bilo tako pošetje še razumljivo, tako pa se kaže, da je današnji distributivni sistem za produkte pod kontrolo privatnih podjetnikov akvizitnozna gnil. Ker otežkočeno ljudsko prehranitev in pomagajo dražiti popolnoma po nepotrebnem produkte.

Ali take razmere niso le v mestih srednjega zapada, ampak so povsod. Političarji starih strank pripočajo razna sredstva za zboljšanje sedanjih razmer, ki pa ne morejo prinesiti uspeha, dokler distribucijo in produkcijo blaga in produktov kontrolirajo privatni podjetniki. Ovočje in tudi drugi poljski pridejki bodo še gnil, dokler se ne nacionalizirata ta produkcija in distribucija blaga in produktov, pa tudi otroci delavcev bodo še hodili razsapani, bos in lačni v solu. Sedanji način blagovne proizvodnje in distribucije se ne more reformirati, ampak zavržeti se mora ves sistem in nadomestiti z boljšim. Kdor poskuša sedanji nepravilni sistem popraviti z reformami, ne da bi se pri tem dotaknil sistema samega, je podoben zdravniku, ki zdravi bolnika bolnega na kvi in obliži in mazili. Ako se bolniku zacebelje izpuščaji na enem mestu, se mu izpuste na drugem, ker ne zdravi njegove krvi. Tako je tudi v današnjem sistemu. Ako se z reformo odpravi eno zlo, se pojavi še hušje zlo, ki prinosa ljudstvu še večje gorje.

Vsoga pridelamo dosti, pravzaprav še preveč, sadeži pa gniije, ljudje se lašeni, zopet drugi umrejo, ki niso ne proizvajajo in nima je najmanjših zaslug za človeško družbo, pa živ v raskočju. Take razmere ustvarja sistem blagovne proizvodnje in distribucije. KAHITEVE PO AVTOMATIČNIH VARNOSTNIH NAPRAVAH. Washington, D. C. — W. P. Berland, član meddržavne trgovske komisije, priporoča v svojem poročilu o železniški nezgodi na newyorški centralni železnici, pri kateri je petindvajset oseh našlo smrt in pet štirideset je bilo ranjenih, da se uvedejo avtomatične varnostne naprave. Po njegovem mnenju bi nezgoda izostala, če bi bila železniška proga opremljena s takimi avtomatičnimi varnostnimi napravami. OLJNI DELAVCI SO ODOBRI LI NEDNO LETVICO. Ventura, Cal. — Organizirani oljni delavci so odobrili poročbo, ki je bila sklenjena s poročbo njem, pri katerem je bila navzročila poleg zastopnikov oljnih delavcev in podjetnikov tudi predsednikova komisija.

Zopet je na prodaj krona ruskega carja. Zdaj jo ne prodajajo v Bruslju, Kopenhagenu ali v Parizu, ampak je na prodaj v Londou. Potrpešljivi kabel je celo sporočil, da so prodali za sedemdeset milijonov dolarjev draguljev, ne za en cent več, pa tudi ne za en cent manj.

Krona ruskega carja se prodaja periodično in zdi se, da je tako velika kot Golovec pri Ljubljani, kajti iz draguljev, ki so bili prodani po kabelskih poročilih, bi se dal že sestaviti takšen hribec.

Krono so prvokrat prodajali takoj po sklenjenem premirju. Hudo boljševidni so kar polne cekarje draguljev prinesli v Berlin, da jih tam prodajo. Kasneje so jo prodajali v Kopenhagenu, Bruslju, Stockholmu, Parizu in Londou. Enkrat so bili celo a krona ruskega carja na potu v Zadržene države, da jo prodajo ameriškim trgovcem. Kaj se je zgodilo s krono, da je glas pihpili ali na ameriški trg? Kabel si cer zamakal, ali na trg je bila zopet postavljena v Evropi. To prodajanje krona ruskega carja se je vršilo še tolikrat in večkrat je bilo iz nje prodanih za več milijonov dolarjev draguljev, da so še najbolj svobodni ljudje prideli dvomiti, da je vsaki car nosil tako veliko rizo krono, posute z raznimi dragulji, ki bi odgovarjali velikemu čednega hribecka.

Kaj pa je v teh vesteh o prodaji krona ruskega carja?

Veliki in mali ruski knezi, grofi, baroni in drugi, ki so imeli navado, da so ob času izrednih slavnosti nastopali, kot srednjeevropski divjaki pri svojih ceremonijah plesih, pri katerih so odganjali zli duhove, posniti z dragulji, so odnesli pri svojem begu iz Rusije precej teh kameškov, ki vzbujajo veselje pri ljudeh, katerim se zdi, da so izredno lepi, kadar se nakitijo s svetlikajočimi kalmenčki. Ti "plemeniti" Rusi pa niso sposobni opravljati koristnega dela, kajti sprede se v Rusiji delati druga, njih naloga je pa bila, da povzročijo, kar pridelajo druge pridne roke in zdrav slovenski rasum.

V Parizu, Londou, Bruslju in v drugih evropskih in ameriških mestih pa človek ne more živeti, ako nima precej zvrhane denarne mošnje, kadar ne dela in si z delom ne stvari sproti denarja za svoje potrebe. Odkar so "plemeniti" Rusi obrnili hrbet Rusiji, je minilo že skoraj več ko dve leti. Nekateri so šli preje, drugi kasneje. Nekateri so imeli več denarja, drugi manj, nekateri pa nič. Denar je pošel, kajti denar gre hitro, če se človek ne ukvarja z nobeno stvarjo, da ga zasluži ali pomnoži. "Plemeniti" Rusi pa niso vajeni dela, tudi s trgovino in vodstvom tovarn se niso ukvarjali pod carskim režimom, ampak take nizke stvari so prepredali ljudem, ki so jih najeli, da so zanje mislili in delali. Zdaj so seveda ti "plemeniti" Rusi in kakšni marsikateri njih mogoče že na tihem priznava, da je bila njihova vzgoja nepraktična. Pa kaj se hoče! Sami niso krivi, če je bila njih vzgoja nepraktična, razmere, v katerih so vzrastli, so bile popolnoma gnilie; jesti in piti morajo, čeprav so širve razmer. Radi pohajajo tudi na soarje, na katerih se spominjajo zlatih časov, ki so jih živali, dokler je bil uveljavljen carski sistem v Rusiji. Take sosesre prirejajo tudi sami, na katere vabijo tuje diplomate, da se pogovore, če ima bodočnost zanje še kaj upanja. Vse tole stane denar. Ali denar gre kakor sneg, ki ga obseje gorlo splotadansko solnce, če se ti kupček denarja ne daje vedno nov denar.

In ko je pošel denar, je bilo treba nekaj storiti, da se dobi zopet denar. Kaj! Delati ne znajo, trgovine tudi ne vodijo, toraj je bila najenostavnejša reš, da postavijo na trg dragulje, bisernice in drug kakit, ki so ga prinesli s sabo. Da pa ne pade nanje sum, da so tako ositroli, da jim je pošel denar in da morajo prodajati svojo zlatnino in dragulje, je pa dobrodošla bajka o prodaji krona ruskega carja. To je ključ do zakončke, zakaj se še tolikokrat prodali krona ruskega carja, da bi iz draguljev in slata še lahko postavili majhen hribec.

Ali je tudi on delničar? Opiše Pirčevo repetiranje pesnice o wallstreetaki "bombi" postavlja našega junaka v sum, da je morda tudi on zainteresiran v Du Pontovem podjetju. Mogoče Lojze ve, kdo je zanesel "bombo" pred Morganovo kučo, pa ne pove.

Nagradite prijatelje. Kandidat Cox je velik prijatelj organiziranega delavstva. — Samuel Gompers, predsednik Ameriške delavske federacije. Kandidat Harding je velik prijatelj organiziranega delavstva. — Wm. L. Hutchinson, predsednik unije tesarjev in mizarjev.

Pirčevo Domovina" je glasilo Falotič-Burianovega kluba, zato je pa dobila na konvenciji jugoslovanske katoliške jednote veliko večino od spodaj — celih deset glasov. To je priznanje!

Amerika je dobila novega gosta v osebi generala Saharova, bivšega šefa generalnega štaba admiral Kolečka (naj v miru počiva). Inkar se je v San Francisco in od tam pojde se poklonit svojim prijateljem v Washingtonu. Njegova ekscelenca, Saharov, je mnunja, da sovjetska vlada kmalu pade. Blagorodni Saharov je velik optimist, ki si misli, Sovjetska vlada pade že tri leta in razloga ni, zakaj ne bi nadaljevala s padanjem.

Anarhisti v Italiji so anarhisti, anarhisti v Rusiji so tudi anarhisti — ampak tiste bombee, ki padajo na Irskem, so delo angelja Gabriela in njegove trume.

Ali dela legislatura v New Yorku kaj drugega razum izključevanja socialističnih poslancev?

Prihodnji teden bodo časopisi poročali o strašnih potresih v Rusiji.

Egiptovska mamija je najidejalnejši vzor morale. Zavita je od pet do sedem in v povoj, obraz ima podelan in poharvan in — kaj je glavno — ne zganje se, pa naj godba igra še tako poskočno polko. Krasni idejal morale!

Znani vandevliški personal, ki obiskuje slovenske naselbine, ima na programu novo prezentacijo v naslovom "Kdo je oče mojega sina?"

Tukaj je! Komisar Falotič v Clevelandu je prejel sledeče pismo iz Švice: "Dragi moj brat! Naznanjam Ti, da sem jaz pošal Kristana v Ameriko in mu naročil, da naj ustanovi Republikansko združenje. Ravno tako sem pošal tudi Trumbiča v London in Marsarika v Rusijo. Prosim Te, da to objaviš v Pirčevi "Domovini" predzadnji teden v septembru in ne prej. Tisoč bratskih pozdravov! — Tvoj brat baron Burian."

To je zabava! Kdo je pošal vojaške čete, da so pomagale kapitalistom zdrobiti stavko v Ohiju? Governor Cox. Kdo je pošal vojaške čete, da so pomagale kapitalistom zdrobiti stavko v Michiganu in Colorado? Republikanski governor. Kdo sta največja prijateljska delavca? Cox in Harding.

Res je velika neumnost, govoriti o proletariatu, razredih in razrednem boju v Ameriki! Teh stvari ni, razumete, ni pa ni!

Ekstra! Ekstra! Rdeča vas, 29. sept. — Pollelja je danes odkrila tukaj gnezdo boljševizma, ko je vlomila v klet, tovarne za izdelovanje "catuppa". Sledilec predmeti, ki so bili najdeni v kleti, dokazujejo, da je bila raskrita rdeča zarota.

Tri rdeča jabolka, knjižica o umni reji rdečih kokoi, dva srečni paradiznika, zemljevid z Rdečim morjem, zaboj rdečega salmona, par rdečih nogovic, slika rdečih vrtaic. Aretirana je bila stenografa z rdečimi lasmi in policaja je unključila da je ona voditeljica rdečkarjev. — Appeal to Reason.

Stev. 372. — "Zora" v Prusku, Colo.
Stev. 373. — "Zora" v Prusku, Colo.
Stev. 374. — "Boj za pravico" v Butte, Mont.

Jerry Sturm, box 131, Blag.: Alex Spolackich L. B. 219. — Seje 2. ned. v mes.
Stev. 388. — "Slovenski glasnik" v Butte, Mont.

Največja slovenska zlatarska trgovina.
FRANK ČERNE,
6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.
Of "Prosveta", published daily at Chicago, Illinois, for October 1, 1920.

Vabilo k vinski Trgatvi IN NA Veselico s plesom katero priredi društvo "George Washington"
št. 370, S. N. P. J.
V NEDELJO DNE 3 OKTOBRA 1920
v mestni dvorani (Village Hall) Lyons, Ill.

PODRUZNICA COLUMBIA GRAMOFONOV
Največja slovenska tiskarna v Ameriki je NARODNA TISKARNA
2122-22-20 N. W. Belmont Ave., Chicago, Illinois.

ALI STE IZMUČENI? SE LI SLABO POČUTITE? NIMATE LI APETITA DO JEDIL?
Zdravilnega selodnega grenčca—Ledco
THE LEDCO BITTERS CO.,
2154 Lincoln Avenue - Chicago, Ill.

Kurja očesa! — Kurja očesa!
HREJSA'S ENDORETIC CORN PLASTERS
Manufactured at 2859 South Crawford Av., Chicago
By Jos. F. Hrejsa, Ph.C.

KVALITETA
Belaj & Mecnik
6205 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

F. A. BOGADEK, odvjetnik in javni notar,
103 BAKEWELL BLDG., PITTSBURGH, PA.

REDKA PRILIKA ZA SOLASTOVANJE v oni naprednih industrij v Ameriki.
"THE BRO-BAR GRAPE JUICE COMPANY" ima veliko prednost nad drugimi družbami, njih vinogradi in tovarne so v središču vinskih trt.

GROZDJE GROZDJE GROZDJE
Rojakom naznanjava, da bova imela na razpolago Michigan in California grozdje.

Nuga-Tone
Uspeli v dvajsetih dneh ali se vam pa vrne denar.
NATIONAL LABORATORY, P. O. Box 20, Des Moines, Ia., Chicago, Ill.

NE ODLOŽITE TE PRILIKE.
Za vsa nadaljša pojasnila pišite na:
M. A. MACKAY COMPANY
717-18-19-20-21 Berger Building
PITTSBURGH, PA.

IZ STAREGA KRAJA
ANTON ZBAŠNIK, javni notar,
soha 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

F. K. Bauzon,
5920 St. Clair Avenue, CLEVELAND, O.
DR. J. E. DWYER, ZOBOZDRAVNIK,
268 — 1st Ave., Milwaukee, Wis.